Nr. 240 (1317). Cena 70 mk. Wiocławek, sobota dnia 21 października 1922 r. **Rok V.**

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata: na miejscu mk. 1500, na prow. mk. 1900. Za odnoszenie do domu dolicza się 300 mk. **Ogłoszenia** za wiersz nonparel. Pierwsza strona 200 mk., druga i trzecia 150 mk. czwarta 8-łamowa 60 mk. Ogł. drobne po 50 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie. Najmn. ogł. 500 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administ... wszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nad... znaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12:
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, ...OCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26.

OGŁOSZENIE MINISTERSTWA SKARBU

W SPRAWIE

8%-ej PAŃSTWOWEJ POŻYCZKI ZŁOTEJ z r. 1922.

Ministerstwo Skarbu ogłasza o wypuszczeniu 8% państwowej pożyczki złotej, uchwalonej przez Sejm Ustawodawczy w dniu 26 września 1922 roku na następujących warunkach:

I. Warunki emisji.

W dniu 16 października r. b. będą oddane do sprzedaży obligacje 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922 w odcinkach:

1) po 10,000 marek polskich i 10 złotych polskich w złocie,
2) „ 50,000 „ „ i 50 „ „ „

Sprzedaż będzie dokonywana do dnia 15 stycznia 1923 r. za gotówkę: w Centralnej Kasie Państwowej, Kasach Skarbowych, Oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i Pocztowej Kasy Oszczędności, oraz w bankach i instytucjach finansowych, których spis będzie dodatkowo podany. — Cena emisyjna, ustalona aż do odwołania, wynosi:

1) za obligację 10,000 marek polskich i 10 złotych polskich — 24,000 Mk. p.
2) „ „ 50,000 „ „ i 50 „ „ —120,000 Mk. p.

W ten sposób przy obliczeniu części markowej marka za markę, część złotowa wypada po 1,400 Mkp. za złoty polski równy frankowi szwajcarskiemu. — Prócz tego oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej będą przyjmowały do dnia 15 listopada r. b. zapisy ratami, rozłożonemi w sposób następujący:

I rata — **przy zapisie** — wynosić będzie 20% ceny emisyjnej,
II „ — do dnia 15 grudnia r. b. — „ „ 40% „ „
III „ — „ „ 15 stycznia 1923 r. — „ „ 40% „ „

Przy zapisach ratami, każda rata będzie obliczona według tej ceny emisyjnej, jaka będzie obowiązywała w dniu jej wpłaty.

Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej przyjmują przy zakupie 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922 i zapisach na nią połowę należności w obligacjach Pożyczki Odrodzenia (5% wewnętrznych pożyczek państwowych z r. 1920 — długoterminowej i krótkoterminowej) według ceny nominalnej z doliczeniem wartości bieżącego kuponu.

II. Warunki spłaty obligacji i kuponów.

Obligacje 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922 będą wykupione przy ich przedstawieniu w dniu 1 października 1927 r. lub w terminie wcześniejszym, za 6-miesięcznem wypowiedzeniem, nie wcześniej jednak niż w dniu 1 października 1925 roku.

Minister Skarbu zarządzi wykup według zasad następujących:

1) za część markową będzie wypłacona suma oznaczona na obligacjach, marka za markę;
2) za część złotową posiadacz obligacji otrzyma:

a) albo tyle franków szwajcarskich, na ile złotych opiewa obligacja,
b) albo tyle dolarów, ile wypadnie z przeliczenia sumy złotych na dolary, licząc po 0,193 dol. za 1 złoty
c) albo tyle marek polskich, ile ich wypadnie za część złotową według kursu dolara Stanów Zjednoczonych Ameryki na giełdzie Warszawskiej w miesiącu poprzedzającym wykup.

Te same zasady będą stosowane przy spłacie kuponów.

III. Szczególne przywileje pożyczki złotej.

Obligacje 8% państwowej pożyczki złotej z r. 1922 mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne, i będą przyjmowane jako wadja przy licytacjach, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa, oraz kaucje składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych.

Kupony o obligacji 8% państwowej pożyczki złotej z roku 1922 wolne są od podatków, od kapitałów i rent i będą przyjmowane przy uiszczaniu ceł, podatków i opłat państwowych.

Warszawa, dnia 1 października 1922 r.

Minister Skarbu
(—) JASTRZĘBSKI.

Żydzi, niemcy, rusini przeciw ósemce.

Autor »Kartek ulotnych« w Kur. Warsz. pisze o ósemce:

Aczkolwiek niema na kuli ziemskiej liberalniejszego i mniej nacjonalistycznego prawodastwa jak w Polsce, aczkolwiek konstytucja nasza gwarantuje bezwzględne równouprawnienie i najswobodniejszy rozwój kultury narodowej wszelakim mniejszościom, aczkolwiek niema w Polsce ani jednego stronnictwa, któreby dążyło do podziału ludności Rzeczypospolitej na polskich obywateli pierwszej klasy i niepolskich drugiej, stoimy wobec faktu, że kamertonem muzyki wyborczej w obozach naszych niemców, żydów i rusinów jest nienawiść do Związku chrześcijańsko-narodowej jedności, nienawiść do... ósemki.

Jest tam cała gama odcieni politycznych, są różne hasła i różne sympatje, są programy mniej separatystyczne lub więcej separatystyczne, ale to, co łączy ten obóz mieszany, streścić można w jednym okrzyku: »Zabić ósemkę!« Jedni należą do »bloku mniejszości narodowych«, inni tworzą własne grupy lub błąkają się po stronnictwach polskich, ale tu i tam, na całej krętej linji naszej cudzoziemszczyzny wyborczej, dyszy ta sama nienawiść do ósemki. Czytajcie pisma żydowskie. Kłócą się między sobą, lżą się wszyscy w jednym proteście: »Gaj weg«.

To samo niemcy. Ci jednak są ostożniejsi w walce otwartej. Za kurtyną wyrabiają gazy trujące. Za kurtyną syczy ich przekleństwo: »Nieder mit der achte«. Donoszą np. z Poznańskiego i Pomorza, że tam ziemianie niemieccy rozpijają swych wyrobników i prowadzą pijanych na rozbijanie wieców »ósemki«. Jeden z nich ma specjalnego faktora, który w miasteczku Książ wtargnął osobiście z gromadą spitych enperowców na zgromadzenie wyborcze ósemki, trzymał tam batutę kociej muzyki, a po wiecu tak swych »polaczków« ugościł powtórnie, że nieprzytomni wznosili okrzyki na cześć... prusaków!!!

Wszędzie ta sama nienawiść. Hajdamackie gazetki i świstki Galicji Wschodniej wbijają w łeb czytelnikom,

żeby raczej z djabłem zawarli pakt wyborczy, niż na ósemkę głosy swe oddali. Jeden front i jeden wspólny cel nienawiści: „ósemka“!

Tylko przyczyny są nieco odmienne. Żydzi rozumieją, że rządy lewicy i jej lewicujących krewniaków to więcej, niż tolerancja, zagwarantowana liberalizmem konstytucji polskiej, to tolerancja bezmyślna, bo faktycznie rezygnująca z praw gospodarzy Rzeczypospolitej, tolerancja, torująca drogi do »państwa w państwie«, tolerancja, zamykająca oczy na zażydzanie miast polskich i nie mająca odwagi ani przeszkadzać napływowi nowych fal żydostwa do Polski, ani popierać żadnej inicjatywy prywatnej do spolszczenia handlu naszego.

Żydzi rozumieją, że tylko ósemka jest przedstawicielką myśli politycznej, nie podlegającej wyraźnym sugestjom międzynarodówki anonimowej.

Żydzi rozumieją, że w walce dwu idei: państwa narodowościowego, każda lista poda im całą rękę otwarcie, a przynajmniej mały paluszek pocichu, jedna tylko ósemka obie ręce schowa do kieszeni. Równouprawnienie już mają i niema w Polsce żadnej baszty nacjonalizmu, którąby sprzeciwiała się temu. Ale oni chcą więcej. Chcą, aby Polska była austrjackim zlepkiem narodów. I za »więcej« gotowi wszystkich popierać, byleby zamordować ósemkę.

A rusini? O! wiedzą dobrze, jak w obozie czerwonym traktowana jest sprawa Małopolski Wschodniej. Wiedzą, kto w najkrytyczniejszych chwilach nie chciał Lwowa ratować. Wiedzą, że tylko ludzie ósemki wymogli jego ratunek.

I więcej wiedzą. Wiedzą, że na lewo od ósemki jest, albo wyraźna, z fantazjami federacyjnemi spowinowacona kapitulacja i kompromisowość, albo w najlepszym razie niezdecydowanie i chwiejność, które prędzej czy później można zawsze przestraszyć, obłaskawić, oszukać. Wiedzą, że tylko w ósemce jest tarcz stalowa interesu polskiego i czujnie, śledzące ucho, przed którem trudno ukryć choćby najcichsze konszachty.

Wreszcie... prusacy. Ci mają wskazówki z Berlina.. Bardzo skomplikowana i bardzo zręczna robota, którą mogłaby zepsuć ósemka. Bo wiele widzi, a jeszcze więcej wietrzy zdaleka. Zwietrzyła złodzieja i zwietrzyła jego wspólników. Więc Nieder mit der achte! Gdyby nie ona, możnaby w Polsce tak łatwo uwić sobie gniazdko i składać w niem jajka krzyżackie. Gdyby nie ona! Inni uśmiechają się słodko, albo są głusi i ślepi, albo... jakże to mówią w Krakowie? „Ej co tam, nie udało się podczas wojny, możeby jeszcze spróbować“.

Więc przeciw ósemce są żydzi. rusini i niemcy. Teraz już wiecie, czyjem zwycięstwem byłaby klęska ósemki.

W. R.

Tylko Nr. 8.

Kukuryku! Kukuryku!
Wierzaj, drogi Dominiku,
I Ty mościa pani Femko,
Że głosując za ósemką,
Dacie głos dla dobra swego!—
Nikt nie zrobi wam nic złego,
Ziarn pożywnych nazbieracie,
Czy to w Sejmie czy w Senacie.
Wraz Wam popłynie życie,
Bo drożyznę wyplenicie...
I lewica na urzędzie
Bałamucić Was nie będzie!—
Nr. 8! Kukuryku!
Wasze hasło w tym okrzyku!—

Er—El.

PROGRAM OBCHODU

w niedzielę dnia 22 b. m.

Uroczystość związana z poświęceniem nowego krzyża i odsłonięciem wizerunku Pana Jezusa Tumskiego, słynącego łaskami, odbędzie się w następującym porządku:

1.) Ingres Najd. Pasterza z kaplicy do krucyfiksu.

2.) Poświęcenie krzyża, przyczem chór katedralny odśpiewa »O słodkie drzewo, godne czci« X. Leona Moczyńskiego.

3.) Odsłonięcie wizerunku przez Najd. Pasterza łącznie z przedstawicielami stanów, przy dźwiękach hejnału kapeli wojskowej.

4.) »Zawitaj Ukrzyżowany« — trzykroć.

5.) Przemówienie Najd. Pasterza.

6.) Procesja wielkopiątkowa, podczas której krzyż nieść będzie sam Najd. Pasterz. Chór śpiewać będzie żale »Populemeus« Mitterera w języku łacińskim i greckim.

7.) »Jezu Chryste, Panie miły«.

8.) Pontyfikalna Msza św. Chór odśpiewa »Vexilla Regis« i »Crux fidelis« Mitterera. Kapela odegra hejnał na Podniesienie oraz pieśń przy końcu Mszy św.

9.) Odczytanie świeżo nadeszłego listu Jego Świątobliwości Piusa XI w odpowiedzi na adres hołdowniczy miasta Włocławka i błogosławieństwo pasterskie.

10.) »Boże coś Polskę« (1 zwrotka).

Początek uroczystości o godz. $10^1/_2$. Podczas procesji wszyscy wierni, a nawet delegacje ze sztandarami i chorągwiami, nie ruszają się z miejsca dla uniknięcia tłoku. U wejścia przed podwojami Bazyliki odbędzie się kwesta na krucyfiks.

Komitet Tumski.

Co niesie dzień?

KALENDARZYK.

Dnia 20 października 1922 r.

W dniu dzisiejszym obchodzi Kościół św. pamiątkę następujących Świętych Pańskich: Św. Hilarjona. Opata; św. Urszuli i jej towarzyszek, Męczenniczek; św. Asterjusza, Kapłana i Męczennika; sw. Dazjusza, Zotyka, Kajusa i 12 inych żołnierzy, Męczenników; św. Malchusa, Mnicha; św. Wiatora, Biskupa; św. Cylinii, matki św. Remigjusza, Bisk.

Wypadki historyczne.

1658 Bitwa z Moskalami pod Wełkami.
1796 Ostateczny rozbiór Polski.

Odpowiedź Ojca Św. Jego Świętobliwość, papież Pius XI. nadesłał na ręce Najd. Pasterza diecezji podziękowanie za adres, przesłany od m. Włocławka. W jutrzejszym wydaniu Słowa umieścimy tekst odpowiedzi.

Sprzedajne pisma. Istnieje cały szereg pism, które doniedawna uchodziły za bezpartyjne, lub stały na gruncie narodowym. Pisma te czekały tylko na okazję, aby się sprzedać temu, kto więcej zapłaci. Jeszcze łatwiej przebaczyć tę sprzedajność pismom bezpartyjnym, ale gdy pisma o kierunku określonym, zmieniają zasady i sprzedają się temu, kto daje więcej w okresie przedwyborczym, to coś tak wstrętnego i tak brzydkiego, że każdy uczciwy człowiek z odrazą odsunie się od takiego pisma i od takich ludzi, którzy siebie sprzedają. Do tej ostatniej kategorji pism należy „Kurjer Płocki“, własność Ludwika Rosińskiego. Jeszcze niedawno to pismo służyło Jedności Narodowej, o dzisiaj służy innej partji, wypisując odezwy, że tylko na numer tej partji należy głosować. Gdy ustanie gorączka wyborcza, powinno się zrobić przegląd pism i przegląd ludzi sprzedajnych i wyplenić brzydkie chwasty z dziennikarstwa polskiego.

Koncert-raut. W dniu dzisiejszym odbędzie się koncert-raut, urządzony przez Tow. Przyjaciół Młodzieży. Początek koncertu o g. 8 i pół w. w sali gimnazjum państwowego.

Wesołe skaetsche-satyry w **»Nowościach«.** W dniu 24 b. m. we wtorek odbędzie się tylko jeden wieczór wesołych satyr scenicznych p. t. »Teatr Amatorski z Pipidówki« i »Pierwsze randez-vous«. W wykonaniu udział biorą art. bydgoscy: Jan Mroziński (komik), Jadwiga Chyszowska, Wanda Romska, Kazimierz Warmiński, Zofja Złotopolska, Marja Szrago i inni. Bilety do nabycia wcześniej w księgarni H. Neumana.

Z Kropli Mleka. Dzieci w Kropl Mleka w bieżącym tygodniu odmawiają pacierze za dusze ś. p. Józefa Domańskiego sędziego, dziękując p. Radomskiemu za złożone 20,000 mk. Czasy dla biednych żołnierskich sierot są bardzo ciężkie, gdyż zima nadchodzi, a są bose i nieodziane, a jedyny obiad zastępuje całodzienne utrzymanie.

Opieka.

Weryfikacja sióstr Polskiego Czerwonego Krzyża. Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża wzywa wszystkie siotry urlopowane bezterminowo oraz pozostające bez przydziału od dnia 1 VII. 1922 r., aby pisemnie zgłaszały się do Sekcji Sióstr przy Zarządzie Głównym Polskiego Czerwonego Krzyża (Warszawa, ul. Zielna 17) do dnia 1 XII. 1912 r. w celu przeprowadzenia weryfikacji. Niezastosowanie się do powyższego po upływie wymienionego terminu pociągnie za sobą automatyczne skreślenie odnośnych osób z listy Sióstr Polskiego Czerwonego Krzyża.

Wszystkie pisma stołeczne i prowincjonalne proszone są o zamieszczenie powyższego obwieszczenia Zarządu Głównego Polskiego Czerwonego Krzyża.

Z fabryki cellulozy. W końcu przyszłego tygodnia zostanie wznowiona praca w fabryce cellulozy. Dotychczas pracowało w fabryce 1,200 robotników zaś w przyszłym tygodniu przyjętych zostanie tylko 900.

Z przemysłu. Fabryka cykorji p. Grunlanda po gruntownym remoncie została uruchomiona.

Zmiana własności. Nieruchomość Nr. 4 przy ul. Kościuszki od p.p. Motylińskiego i Humięckiego nabył aktem rejentalnym Bank Handlowy w Warszawie.

Z targu. 20 października na targu notowano następujące ceny za: korzec żyta 19,000 mk., korzec pszenicy 33,000 mk., korzec jęczmienia 17,000 mk., korzec owsa 17,500 mk., korzec tatarki 21.000 mk., korzec kartofli 3,500—4,000 mk., funt masła 1,500 mk., mendel jaj 1,000—1,100 mk.

Ważne dla myśliwych. Ministerjum rolnictwa i dóbr państwowych podaje do wiadomości, że polowania na obszarze województw: warszawskiego, łódzkiego, lubelskiego, kieleckiego, białostockiego są w dalszym ciągu zabronione.

Podatek mieszkaniowy. Magistrat rozesłał mieszkańcom miasta wezwanie płatnicze podatku od lokali za r. 1922, który musi być wpłacony kasie miejskiej w terminie wskazanym w wezwaniu płatniczem. W terminie 2 tygodniowym, licząc od dnia wręczenia wezwania płatniczego, przysługuje każdemu prawo apelacji.

Wpływy składek na budowę pomnika wniesione bezpośrednio na ręce skarbnika.

Dr. Piasecki zebrane w Ciechocinku 247.759 mk., Ehrenreich, właśc. fabryki fajansu w m. 100.000 mk, Dr. Szeliga ze składek i kar 9.090 mk., za sprzedane znaczki 5.000 mk. i od pracowników P. K. K. P. 2.500 mk., Dobrzyński, właśc. zakładu kominiarskiego 26.000 mk., Dr. Piasecki od pracowników firmy Saenger w m. 9.000 mk., Urząd gminy Smiłowice 9.053 mk., Sekretarjat Okręgowy Chrz. Związków w m. z przedstawienia amatorskiego »Obrona Częstochowy« 1.760 mk., prokurator Dr. Łepkowski osiągnięte ze sprzedaży »Jednodniówki« 280.000 mk. i 300.000 mk., J. Przedpełski zebrane na listę № 892 4.200 mk., od Magistratu miasta Włocławka 35.000 mk., prokurator Dr. Łepkowski ze sprzedaży »Jednodniówki« 140.000 mk. i 144.000 mk., Sypniewscy 25.000 mk., prokurator D. Łepkowski ze sprzedaży »Jednodniówki« 187.000 mk. i 140.000 mk., z kwesty ulicznej w dniu 1-go października 1922 r. 53.408 mk.

Ofiary na pomnik wpłacone do Banku Kujawskiego w miejscu. Berg 500 mk, Findeisen 500 mk., Gabryel Jerzy 3.084 mk., Osięciny 1.742 mk., Tow. Pom. Pracow. Handlowych 1,000 mk., Gąsiorowski, lista № 208 5.100 mk., ks. K. Gruchalski 560 mk., parafja Witowo 2.156 mk., Związek Nauczycieli na listę № 204 2 050 mk., H. Bojańczykowa 16.007 mk., z Chodcza na listę № 147/148 — 930 mk., F. Rydlowa na listę № 461 — 130 mk., St Lewandowski na listę 493 — 60 mk., E. Gaworski na listę 466 — 735 mk., Piotrowska na listę 508 — 590 mk., A. Sieczkowski na listę 476 — 680 mk, Guziński Jan na listę 243 — 770 mk., F. A. Lewiński na listę 458 — 66 mk., Dr. Korniejewski na l. 465 — 3364 mk., B. Poznański na listę 525 — 270 mk., Niedzielski na listę 568 — 110 mk., E. Lipszyc na listę 490 — 410 mk., W. Wiśniewski na listę 565 — 1300 mk., Edward Wiśniewski — — 1000 mk., Dr. Piasecki na listę 203 — 4800 mk., P. Block na listę 222 — 1150 mk., P. Łukasik na listę 523 — 240 mk., M. Goldberg na listę 551 — 270 mk.

Z Towarzystwa opieki nad zwierzętami. Musimy zaznaczyć dziwną wogóle obojętność ze strony naszych rodaków na sprawy społeczne i dużej wagi. Za przykład niechaj posłuży fakt następujący: ludzie dobrej woli, pragnący ulżyć doli męczonych zwierząt postanowili założyć filję we Włocławku wspomnianego wyżej Towarzystwa, którego centrala znajduje się od lat już kilkudziesięciu w Warszawie, mając licznych członków i ciągle się rozwijając, w tym też celu członek korespondent biura Warszawskiego p. obrońca sądowy Bolesław Szląskowski prosił o liczne przybycie zapisanych już członków i mających się nowo zapisać na dzień 17 b. m. o godz. 6 wieczorem do lokalu Dyrektora drukarni diecezjalnej przy ul. Brzeskiej № 4, co było kilkakrotnie publikowane w obydwóch miejscowych gazetach, gdy tymczasem na zebranie przybyło zaledwie, 3 osoby, a członków już jest zapisanych 24. Czy to nie jest lekceważenie i dziwna obojętność na tego rodzaju sprawy, jak przyjść z pomocą bezbronnym zwierzętom!!

Wobec więc niedojścia w wyznaczonym terminie wyboru Zarządu tegoż Towarzystwa o omówienia pilnych, związanych z dalszem istnieniem tego Towarzystwa kwestji, prosimy ponownie wszystkich sympatyków Tow. opieki nad zwierzętami przybyć w d. 27 b. m. t. j. w piątek o godzinie 6 wieczorem do tegoż lokalu Dyrektora drukarni diecezjalnej przy ul. Brzeskiej № 4.

Niedostatek w szpitalu. Donoszą nam, że w szpitalu św. Antoniego znowu panuje niedostatek. Sejmik powiatowy powinien pamiętać o tej instytucji.

Kradzież. Lewandowskiej zam. w Dolnym Szpetalu, skradziono rozmaite rzeczy.

Ofiary na Krucyfiks Tumski. W dalszym ciągu złożyli: J. Sobczyńska 5.000 mk., J. Długowska 1.000 mk., Borkowska 2.000 mk., J. Szymanowski 1.000 mk., I. Świtkiewicz 2.000 mk., M. Matuszewska 1.000 mk., St. Skalski 5.000 mk., L. Sporne 2.000 mk., J. Popowski 1.000 mk., B. Micińska 2.000 mk., Wł. Kubicka 1.000 mk., ks. Ignacy Majewski 10.000 mk., II-gi kurs Seminarjum nauczycielskiego 6.320 mk., Kwitlińska 5.000 mk., Stan. Noakowski za pośrednictwem Kujaw. Stowarz. Techników 20.000 mk., bezimiennie 5.150 mk. Razem 69.470 mk., co z poprzednio złożonemi stanowi 247.070 mk. Wyrażając dotychczasowym ofiarodawcom gorące podziękowanie, o dalsze składki serdecznie prosi *Komitet Tumski.*

Podziękowanie za ofiary, złożone na budowę kościoła. Fabryka pp. Goździewicza i Kocenta dała płyt izolacyjnych na sumę 176.500 mk., p. Michał Bojańczyk tak zwane »łaty« na dach na sumę z górą 100.000 mk., p. Zausznica pożyczył bezpłatnie sztandarów na rusztowanie i ułatwił bardzo nabycie drzewa budulcowego do obecnej budowy. Uczestnicy Zjazdu Rzemieślnictwa Chrześc. złożyli 144.275 mk., p. Szałkowski ofiarował 10.000 mk., p. St. Raczyński 10.000 mk., p. Kramer 10.000 mk., p. Grąbczewski 10.000 mk., p. Jan Walczak 10.000 mk., pp. Jarzębowscy 10.000 mk., p. St. Chorszowski 5.000 mk., p. St. Kwiatkowski 10.000 mk., p. J. Gorzeński 50.000 mk., pracownicy fabryk przy wypłatach tygodniowych złożyli dotychczas w »Głębie« 7.360 mk., u p. Szwarcsztejna 22.500 mk., u p. Mühsama 10.375 mk., u p. Bohma 14.275 mk., u p. Czamańskiego 26.050 mk., u p. Krupki 44.000 mk. Nadto z przedstawienia w dniu 8 b. m. wieczorowego wpłynęło do kasy czystego zysku 87.000 mk. i z dwóch przedstawień 110.000 mk. Wszystkim ofiarodawcom i wszystkim, którzy przyczynili się do urządzenia przedstawień, składa serdeczne »Bóg zapłać«

proboszcz parafji św. Stanisława.

Otwieranie sklepów. Na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalono przesunąć o jedną godzinę czas otwierania sklepów na sezon zimowy t. j. od 15-go b. m. do 15-go kwietnia, a mianowicie: sklepy winny być otwierane od godz. 9 ej rano do godz. 7 wieczór.

Z Banku Kujawskiego. Poczynając od d. 23 b. m. kasa Banku będzie czynna od g. 8 r. do 2 pp., w sobotę do 1 pp.

Podwyższenie taksy. Magistrat za prowadzenie ksiąg ludności żydowskiej podwyższył taksę. Za metryki ślubne 3000 m., metryka zejścia 500 m., zwyczajny wypis 300 m., zaświadczenie 300 m.

Opał dla szkół. Niektóre szkoły powszechne jeszcze nie są zaopatrzone w opał na zimę. Najwyższy czas, aby o tem pomyśleć.

Ucieczka złodzieja. Dnia 20 paźdz. o g. 9 r. policja płocka odstawiła do ekspozytury śledczej w naszem mieście złodzieja. Ledwo napisano pokwitowanie z przyjęcia, złodziej niepostrzeżenie otworzył drzwi i uciekł. Śledztwo na razie nie dało wyników.

KRONIKA POLICYJNA.

Do odebrania. W komisarjacie Policji państwowej m. Włocławka znajdują się 2 zatrzymane krowy, które prawy właściciel może odebrać po udowodnieniu.

— W komisarjacie m. Włocławka znajduje się znaleziona torba skórzana wojskowa z rzeczami, którą prawy właściciel może odebrać po udowodnieniu.

Za niemoralność. Królikowski Walenty i Jakubowska Marja, za czyn przeciwko moralności w Alei Szopena pociągnięci zostali do odpowiedzialności karnej.

Na gorącym uczynku. Dnia 18 b. m. o godz. 9.30 wieczorem został ujęty na gorącym uczynku złodziej włamywacz Jankowski Tad., kiedy do składu ubrań Mieszalskiego na ul. Warszawskiej wyrąbywał dziurę w murze.

TELEGRAMY.

Dymisja Lloyd'a George'a.

LONDYN, 12.10 (PAT). — Godz. 16 min. 30. — Gabinet angielski w pełnym składzie podał się do dymisji.

Dymisja rządu angielskiego, na którego czele stał Dawid Lloyd George, oddziaływa nietylko na losy polityki angielskiej, ale na całokształt polityki starego i nowego świata.

Ten syn ubogiego szewca siłą swej niezwykłej, gienialnej indywidualności wyrósł na dyktatora Anglji. Nie z rodów szlacheckich, które przez wieki całe kierowały życiem publicznem Anglji, ale z rasy podbitej pochodził ów Walijczyk, co własną pracą i własnemi zdolnościami wybił się na kierownika największego w świecie państwa w najcięższym dlań okresie.

Z zawodu adwokat, wszedł w życie publiczne siłą swego temperamentu. Stał się obrońcą wszystkiego, co nie miało pełnych praw w państwie. Był radykałem, opierającym się blisko o socjalizm.

Akt dymisji.

LEAFIELD - 20.X Pat. Podanie się gabinetu angielskiego do dymisji było wynikiem dzisiejszej konferencji konserwatywnych członków gabinetu i członków parlamentu, na której znaczną większością głosów powzięta została uchwała na korzyść zasady, iż przynajbliższych wyborach partja konserwatywna ma walczyć, jako partja niezależna. Uchwała ta powzięta została wbrew apelowi Chamberlaina, leadera konserwatystów, który nawoływał do dalszego trwania w koalicji z liberałami.

Po konferencji konserwatystów niezwłocznie nastąpiły konferencje unjonistycznych członków gabinetu i oddzielnie członków gabinetu — liberałów, poczem Lloyd George zwołał pełne posiedzenie ministrów, należących do obu partji.

W tym czasie król, bawiący w Sandringham, pośpiesznie powrócił do Londynu i premjer po posiedzeniu udał się do króla. Król przyjął dymisję i poruczył tworzenie nowego gabinetu Bonar Law.

P. Skrzyński u Ojca św.

RZYM 19.10. Ojciec św. przyjął dziś na audjencji polskiego ministra pełnomocnego przy Watykanie.

W Szwajcarji o Polsce.

BERNO 20.10. PAT Szwajcarska deleg. gospodarcza ogłasza komunikat, w którym zwraca uwagę szwajcarskich sfer gospodarczych na obecny rozwój ekonomiczny Polski i zachęca je do zacieśnienia stosunków z Polską.

Zatarg drukarski w Lublinie.

LUBLIN 20.10 (Pat.) Z powodu niedojścia do porozumienia pomiędzy właścicielami drukarni a zecerami w sprawie podwyżki wynagrodzenia o 40 proc., dziś o godzinie 21 wszyscy zecerzy porzucili pracę w drukarniach. Prawdopodobnie jutro nie wyjdzie żaden dziennik.

Koleje gdańskie.

GDAŃSK, 20.10 (Pat). Z dniem 1 listopada wejdzie w życie na kolejach gdańskich 100 procentowa podwyżka taryfy kolejowej.

Militarystyczna Rosja.

MOSKWA, 19. 10. (PAT).—Wczoraj został tu otwarty kongres młodzieży komunistycznej, na którym Trocki wygłosił mowę, podkreślając znaczenie walki Rosji o pokój oraz wskazując na doniosłość propagowania idei odbudowy floty rosyjskiej.

Ponad 8 godzin.

ESSEN, 20. 10. (PAT). Udział robotników w pracy ponad 8 godzin dziennie w kopalniach obszaru Ruhry zwiększył się w drugiej połowie września z 52 proc. na 77 i pół proc.

Marszałek Foch w Rumunji.

BUKARESZT, 19.10. PAT. Marszałek Foch w towarzystwie generałów Berthelota, Weyganda, Cristoscu, prezydenta ministrów oraz ministrów spraw wewnętrznych i wojny wyjechał wczoraj do Giurgiu na uroczystość odsłonięcia pomnika żołnierzy francuskich, którzy przeszli Dunaj w listopadzie 1918 r. podczas zwycięskiej ofensywy Franchet d'Espereya i Berthelota. Marszałek Foch wręczył Krzyż Wojenny miastu Giurgiu. Przemawiając w imieniu rządu francuskiego, marszałek Foch podkreślił trwałość przyjaźni francusko-rumuńskiej. Mer m. Giurgiu w odpowiedzi swej wyraził wdzięczność Francji za zaszczyt, jakiego doznało miasto, udekorowane przez największego żołnierza Francji.

Kongres komunistów w Paryżu.

PARYŻ, 19.10. (PAT). Kongres komunistów obradował całą noc. Przy odczytywaniu uchwały Komisji dla spraw konfliktów, która postanowiła wykluczyć z partji kilku członków powstał tumult i wrzawa.

Suwarin podkreślił fakt rozbicia się rokowań między delegatami lewicy i centrum i zarzucił Fressardowi zaniedbanie pod względem wpływania na centrum i wprowadzenie zamętu do partji przez ogłoszenie swego ustąpienia przed kongresem.

Delegat niemiecki przemawiał gorąco za jednolitym prądem wzywając do porozumienia się lewicę i centrum.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× B. minister Skirmunt został posłem w Londynie, a poseł w Londynie p. Wróblewski, przeszedł na takie samo stanowisko do Waszyngtonu.

× W dniu dzisiejszym zostanie ostatecznie podpisana umowa handlowa pomiędzy Jugosławią a Polską.

× Czesi, przeprowadzając spis ludności w Cieszyńskiem, poprzerabiali narodowość polską na czeską. Temi niesłychanemi nadużyciami powinien się zająć rząd polski.

× Oboleńskij powiedział w Moskwie, że stosunki pomiędzy Polską a Rosją znacznie się poprawiły.

× W Krakowie młodzież uniwersytecka zebrała się na wielki wiec w sprawie zażydzenia uniwersytetu.

× W Zbąszynie w Pozn. powstaje uniwersytet ludowy.

× W Łodzi zaaresztowano jednego z funkcjonarjuszy magistratu za manipulacje cukrowe.

× W dniu dzisiejszym w Katowicach nastąpi otwarcie wielkiego Zjazdu hallerczyków.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Podczas wyborów samorządowych w Włoszech faszyści odnoszą wszędzie zwycięstwo.

× W oddziałach rekrutów, zgrupowanych w poszczególnych miastach ukraińskich, wybuchły liczne bunty na tle braku odzieży i żywności. Ponadto rekruci opierają się transportowaniu ich w głąb Rosji.

× W strzelnicy wojskowej w Chalons eksplodował granat ręczny. Wskutek wybuchu 2 żołnierzy zginęło, 2 oficerów i 12 żołnierzy zostało zranionych.

× W Królewskiej Hucie na śląsku dopuszczono się olbrzymiej kradzieży w P. K. K. P. skradziono 75 miljonów marek p. i 9 miljonów marek niem.

× Sąd apelacyjny w Warszawie zmniejszył bolszewikowi Dąbalowi karę z 6 lat ciężkiego więzienia na 3 lata takiegoż więzienia.

× Donoszą z Moskwy, że Wcik mianował związek młodzieży komunistycznej honorowym szefem wojennej floty sowieckiej.

RYNEK PIENIĘŻNY.

Usposobienie dla walut zachodnich mocne i zwyżkowe. Marka niemiecka słabiej.

	gotówka
Berlin	3.45
New-York	10.900 - 11.000 - 10.050
Paryż	820 — 819
	czeki
Belgja	770 — 775 — 767.50
Berlin	3.27 1/2 — 3.45 — 3.42 1/2
Gdańsk	3.30 — 3.42 1/2
Helsingfors	265
Londyn	48.400 — 49.300 — 49.250
New-York	10.900 - 11.000 - 10.950
Paryż	815 — 826 — 824
Praga	260 — 368 — 367
Szwajcarja	2025 — 2040
Sztokholm	3030
Włochy	14.50

Wiece Chrześcijańskiej Demokracji.

W Stawiszynie.

8 października odbył się w Stawiszynie liczny wiec przedwyborczy, na którym po przemówieniu p. Sobczaka i innych wyrażono cześć i uznanie dla posłów z Chrześcijańskiej Demokracji i postanowiono głosować na listę Nr. 8.

W Opatówku.

W dniu 8 października urządziła Chrześcijańska Demokracja olbrzymi wiec w Opatówku, na którym przemawiał p. Szczepaniak oraz p. Dzierżawski.

Rzeczowe przemówienie przyjęli zebrani entuzjastycznie, nagradzając je burzą oklasków.

Obecni na wiecu socjaliści starali się przeszkadzać mówcom, lecz wkońcu pokłóciwszy się sami między sobą, wiec opuścili.

Uczestnicy z zapałem uchwalili rezolucję, orzekującą, iż będą głosować tylko na ósemkę.

W Częstochowie.

12 października r. b. odbył się w Częstochowie olbrzymi wiec Chrz. Dem. na którym do kilkutysięcznej masy zebranych przemawiali redaktor Puchałka z Krakowa i p. Helena Piechotka z Warszawy.

Oba przemówienia przyjęto entuzjastycznie, nagradzając je rzęsistemi oklaskami, poczem uchwalono głosować na listę Nr. 8. i odśpiewaniem „Roty" wiec zakończono.

W Radomsku.

13 października urządziła Narodowa Organizacja Kobiet wiec przedwyborczy, na którym po przemówieniu p. Heleny Piechotki i innych, zapadła rezolucja, wyrażająca cześć posłom narodowym, potępiająca zgubną działalność lewicy i orzekająca, że uczestniczki wiecu oraz ich krewni i znajomi głosować będą na listę Nr. 8.

W Lublinie.

Ruchliwa Chrześć. Dem. w Lublinie urządziła w dn. 8 października olbrzymi wiec, na którym z wielkiem powodzeniem przemawiał ks. Wóycicki, kreśląc historję Chreść. Dem. w Polsce jej zasługi dla dobra ogólnego, a w szczególności dla dobra warstw pracujących.

Po księdzu Wóycickim przemawiali pp. Wierczak, Kanarowski i ks. Markl, w uchwalonej rezolucji potępiono lewicę i postanowiono głosować na listę Nr. 8.

OFIARY.

Złożono w Administracji Słowa Kuj.

Na Dom Sierot przy ul. Biskupiej.

Bezimiennie, wraz z podzięką nieprzyjęte za receptę przez p. dr. Olszewskiego mk. 500.

Pokutujący grzesznik.

Ostatni wizerunek Kaizera, pomieszczony w pismach zagranicznych, wywołał ogólne zdumienie. Nie jest to ten pyszny cesarz, budzący grozę swojem dumnem spojrzeniem. W zaniedbanej twarzy grzesznika, w spłowiałej brodzie i wąsach z trudem rozpoznajemy dawnego mocarza. Teatralna podstawa i nastroszone wąsy minęły jak sen. Został jeno ślad zdruzgotanej potęgi, stary, osuwający się ku ziemi — drwal. To już nie cesarz, nie tylko grzesznik i pokutnik, ale zwykły drwal, którego przeznaczeniem umrzeć z siekierą w ręku przy kłodzie drzewa. Twarz tej nowej postaci zdaje się nigdy nie uśmiecha. Dawniejszy blask oczu zniknął bez śladu.

Wilhelm Hohenzollern całe tygodnie spędza w milczeniu. Niby ten pokutnik klasztorny, który do śmierci nie odrobi swoich grzechów, choćby płakał krwawemi łzami. Milczenie swoje przerywa tylko w niedzielę, podczas nabożeństwa w małej, zamkowej kaplicy, gdy w głos odczytuje Ewangelję. Tyle mu pozostało z dawnych zwyczajów.

Leżało to niegdyś w jego usposobieniu, ażeby każdą swą mowę przeplatać ustępami z Ewangelji. Pokutujący drwal nosi na sobie zwykły kostjum cywilny. Jest to dla niego zapewne największe upokorzenie. Wszak będąc u szczytu swojej potęgi, Wilhelm nie rozstawał się z uniformem wojskowym. Przy okazji pokazywał się od stóp do głowy uzbrojony. Jego garderoby stanowiły istne muzeum. Były tam uniformy trzystu pułków pruskich, kawaleryjskie, piechoty, artylerji, nie licząc mundurów bawarskich, saskich, oraz wielu uniformów rosyjskich, tureckich, rumuńskich, nadawanych mu jako ojcu chrzestnemu odnośnych pułków cudzoziemskich. Same uniformy zagraniczne mieściły się w dwóch pokojach zamku cesarsk.

W Nowym Pałacu uniformy pruskie zajmowały olbrzymią salę, sąsiadującą z pokojem tualetowym cesarza. U drzwi przejściowych stał lokaj bez przerwy od rana do wieczora, gotów na każde skinienie swego boga podać odnośny mundur. A cesarz miał dziwną słabość do mundurów. Gdy mu przyszła fantazja, zmieniał je po cztery i pięć razy dziennie. Jakże się różnił pod tym względem od swego wielkiego przodka, skromnego, ale wielkiego — Fryderyka. Po śmierci Fryderyka — całą jego garderobę w postaci — munduru, spodni i butów sprzedano pewnemu żydowi za trzysta talarów. Jeszcze na Nowy Rok ekscesarz, przyjmując niewielką grupę krewnych i przyjaciół, przywdział mundur wojskowy, na którym jaśniał krzyż żelazny i order „Pour le merite". Owego dnia Wilhelm odzyskał swój dobry humor i rozgadał się. Ale na szczęście, była to tylko zabawka, bynajmniej nie groźna dla Europy.

REDAKTOR: KS. JÓZEF KRUSZYŃSKI DRUKARNIA DIECEZALNA POD ZARZĄDEM W. TOMASZEWSKIEGO. WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ.